

Protokoll fra andre møte i Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi i VKM, torsdag 9. september 2004 kl. 09.30 – 14.00

Deltakere

Fra Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi:

Martinus Løvik (møteleder), Lene Frost Andersen, Livar Frøyland, Ragnhild Halvorsen, Margaretha Haugen, Kåre Julshamn, Helle Margrete Meltzer, Judith Narvhus og Jan Erik Paulsen

Fra sekretariatet til VKM:

Bente Mangschou (Ref.)

Observatører:

Kari Sygnestveit fra Sosial- og helsedirektoratet, avd. for ernæring

1/04 Velkommen

Leder for faggruppen, Martinus Løvik, ønsket velkommen til det andre møtet i faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi. Alle medlemmene i faggruppen deltok på møtet.

Møtet ble innledet med en kort presentasjonsrunde for medlemmer som ikke var tilstede på første møte 10. juni..

Skjemaer og veiledning i forbindelse med habilitetserklæring er fortsatt under utarbeidelse i sekretariatet. Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet, og ingen erklærte seg inhabile på dette møtet.

2/04 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent med følgende endringer:

Agenda 4/04 Samarbeid med Nasjonalt råd for ernæring utgikk ettersom representant fra Nasjonalt råd for ernæring måtte melde forfall.

Tilføyelse til dagsorden under agenda 6/04 Eventuelt:

- Valg av undergrupper for medlemmer som ikke deltok på første møte i faggruppe 7.
- Innspill til revidert budsjett for VKM i 2004

3/04 Oppfølging av saker fra 1. møte i faggruppen 10.06.04

Hovedkomiteen i VKM har bedt faggruppene om å peke på områder der det er særlige kunnskapsmangler, og der det er spesielt viktig at det igangsettes forskning. Sekretariatet skal sende medlemmene i faggruppen en oversikt over hvilke innspill SNTs vitenskapskomité fremmet når det gjaldt forskning på faggruppens ansvarsområde, slik at medlemmene kan kommentere og gi innspill til det arbeidet som allerede er gjort på området.

Hovedkomiteen har videre bedt faggruppene kartlegge forskningsaktiviteter og –miljøer på sine respektive ansvarsområder. Det ble sendt ut forespørsel 19. august til relevante forsknings- og utdanningsmiljøer, og faggruppen avventer videre kartlegging inntil svar foreligger.

Prosess med eventuell supplering av kompetanse i de enkelte faggruppene er i gang. Faggruppen for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi anser ikke at det er behov for supplering av kompetanse per dags dato. Eventuelle innspill skal sendes sekretariatet før 23. september 2004.

Faggruppen vil bli tilbudt et to dagers kurs i kritisk litteraturgjennomgang, med særlig vekt på vurdering av epidemiologiske studier. Kurset arrangeres av Nasjonalt kompetansesenter i Sosial- og helsedirektoratet, og vil bli avholdt enten i løpet av høsten, eller til våren.

Arbeidet med å arrangere kurs i risikoanalyseprinsippet og risikovurderinger for hele VKM har startet. Innspill til et første utkast til program sendes sekretariatet innen en uke (ref.anm: innen mandag 20. september).

Det er etablert en undergruppe i faggruppen som skal vurdere næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov, og særlig såkalte medisinske (dietetiske) næringsmidler. Undergruppen skal ledes av Margaretha Haugen. De øvrige medlemmene i undergruppen er: Monica Ekornes, Livar Frøyland, Per W Johansen, Bent Frode Kase, Knut Lundin og Kristina Motzfeldt. Undergruppen tar sikte på å avholde ca 4 møter i året, avhengig av antall saker fra Mattilsynet. Første møte skal være 15. oktober 13.00 – 16.00. Flere av medlemmene i undergruppen har vært med i en tilsvarende undergruppe i SNTs vitenskapskomité, og undergruppen har meget solid og relevant kompetanse i forhold til de oppgavene en kan forvente kommer på dette området. Eventuell supplering av kompetanse i undergruppen vil bli vurdert fortløpende. Ved eventuell supplering ble det besluttet at det skal tas hensyn til geografisk spredning. Leder for faggruppen for ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi skal holdes orientert om alle saker til behandling i undergruppen. Det er behov for ytterligere avklaring når det gjelder rutiner for samarbeid mellom faggruppen og undergruppen.

5/04 Saker til behandling i faggruppen

Vurdering av LGG i morsmelkerstatningsprodukter og barnemat: Mattilsynet ønsker en bred helsemessig vurdering av LGG i morsmelkerstatningsprodukter og barnemat, med særlig vekt på produkter beregnet på spedbarn. Det er nedsatt en ad hoc-gruppe som skal gjennomgå relevant litteratur, og foreslå en sammenstilling. Gruppen har møte 20. september 2004.

Risikovurdering av konjugert linolensyre (CLA): Faggruppen har gått igjennom all dokumentasjon som er sendt fra Mattilsynet. Saken ble diskutert, og det ble besluttet at utkast til svar til Mattilsynet skal sendes faggruppens medlemmer for kommentering umiddelbart.

Risikovurdering av ingredienser i energidrikker: Saken er lagt fram for hele faggruppen som er bedt om å ta stilling til risikovurdering for stoffene, koffein, taurin og glukoronolakton fra Scientific Committee on Food (SCF) 1999 og 2003, og om det er publisert relevant litteratur etter 2003. Vurderingene fra SCF samt inntaksberegninger lagt ved i saken fra Mattilsynet og særnorske forhold ble diskutert. Sekretariatet skal på bakgrunn av diskusjonen utarbeide et utkast til svar til Mattilsynet som skal sendes faggruppen.

Risikovurdering av margarin tilsatt fytosteroler: Saken er lagt fram for deler av faggruppen som er bedt om å ta stilling til risikovurdering av fytosteroler i smørbart fett fra SCF 2000, og om angjeldende produkt har en sammensetning som er sammenlignbar med det som er beskrevet i uttalelsen fra SCF. Vurderingene fra SCF samt teoretiske beregninger lagt ved i saken fra Mattilsynet, eventuelle særnorske forhold og om det var publisert relevante studier etter 2000 ble diskutert. Reduksjon i betakaroten med økt inntak av fytosteroler ble særlig diskutert. Sekretariatet skal på bakgrunn av diskusjonen, og i samarbeid med medlemmene i faggruppen utarbeide et utkast til svar til Mattilsynet som skal sendes faggruppen.

Helhetssyn på fisk: Saken håndteres pt av faggruppen for forurensninger, naturlige toksiner og medisiner i matkjeden. Det er viktig at det ernæringsmessige aspektet blir ivarettatt i vurderingen. Faggruppen foreslo at det nedsettes et utvalg med et klart mandat og klare tidsfrister. I utvalget må det være representanter fra faggruppe 7 og 5, samt Nasjonalt råd for ernæring i tillegg til annen relevant ekspertise.

Inntak av brus – helhetsvurdering av helseeffekter: Mattilsynet har varslet at de vil sende en bestilling til VKM med ønske om å gjøre en helhetsvurdering av helseeffekter forbundet med inntak av sukkerholdig brus og lettbrus i den norske befolkningen. Sosial- og helsedirektoratet har oppfordret til begrenset inntak av sukkerholdig brus for å redusere sukkerinntaket i befolkningen. Redusert inntak av sukkerholdig brus vil imidlertid kunne medføre et høyere konsum av lettbrus. I lettbrus er sukker erstattet med søtstoffer og økt innhold av ulike andre tilsetningsstoffer, for eksempel benzoater. Økt inntak av lettbrus vil derfor kunne medføre at man overstiger det akseptable daglige inntaket for enkelte av disse tilsetningsstoffene. Når bestillingen fra Mattilsynet foreligger er det naturlig at den vil bli behandlet i faggruppene 4 (Tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk) og 7 (Ernæring, dietetiske produkter, ny mat og allergi).

Faggruppe 7 anser at blant annet barn vil være en spesiell risikogruppe i den aktuelle problemstillingen, og at det for denne befolkningsgruppen vil være særlig aktuelt å inkludere alle typer drikker, for eksempel saft, juice og melk.

Sekretariatet orienterte om at faggruppen har mottatt følgende saker:

- Høring endring av forskrift om morsmelkerstatninger og tilskuddsblandinger
- Risikovurdering av kjeks beriket med jern
- Omestret fett

Disse sakene ble ikke diskutert eller behandlet på dette møtet. Sekretariatet forbereder disse sakene, og trekker inn nødvendig kompetanse fra faggruppen.

6/04 Eventuelt

For å avlette arbeidet og avlaste de enkelte medlemmene, ble det på møtet 10.06.04 besluttet å dele inn faggruppemedlemmene i ulike fagområder. Lene Frost Andersen og Judith Narvhus tilsluttet seg fagområdene slik at inndelingen blir som følger: Allergi (Martinus Løvik og Ragnhild Halvorsen), Ny mat (Martinus Løvik, Kåre Julshamn, Livar Frøyland, Judith Narvhus og Jan Erik Paulsen), Ernæring inklusive helsepåstander (alle medlemmene av faggruppen), Dietetiske produkter/ medisinske næringsmidler (Margaretha Haugen og Livar Frøyland).

Sekretariatet orienterte om at det, i samråd med leder for faggruppen, har gitt innspill i en elektronisk arbeidsgruppe under Codex Committee on Nutrition and Foods for Special Dietary Uses (CCNFSDU) på dokumentet *Draft principles for risk analysis applicable to Codex Committee on Nutrition and Foods for Special Dietary Uses*. Sekretariatet har gjort Mattilsynet oppmerksomme på at VKM ønsker å delta i en slik elektronisk arbeidsgruppe dersom det blir besluttet at arbeidsgruppen opprettholdes etter møtet i CCNFSDU i månedskifte oktober/november.

VKM skal levere prognose for resten av 2004 til Helsedepartementet. Det ble fremmet innspill til revidert budsjett. Innspillet skal utdypes og sendes sekretariatet umiddelbart.

Faggruppen diskuterte framgangsmåter for håndtering av saker i gruppen. Det ble besluttet at alle medlemmene skal motta alle saksdokumenter i alle sakene som faggruppen mottar. I samråd med leder skal sekretariatet tildele hovedansvar for de enkelte sakene til de ulike medlemmene avhengig av kompetanseområde. Hovedansvarlig for saken bli ansvarlig for å legge saken fram for gruppen på møtene. Saker som behandles i undergruppen for dietetiske produkter/ medisinske næringsmidler skal ikke gå til alle medlemmene i faggruppen, men sekretariatet skal hold faggruppeleder løpende orientert om saker i undergruppen.

7/04 Nye møtedatoer

Det neste møtet i Faggruppen for ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi vil være:

- Tirsdag 26. oktober, kl 09.30 – 14.00

Dato for møte i november avtales per e-post.

Det første møte i undergruppen for dietetiske produkter skal være fredag 15. oktober kl. 13.00 – 16.00.